

РЕШЕНИЕ

№ 44

гр. Бургас, 02.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Анг. Синков

Членове: Светла М. Цолова

Галина Т. Канакиева

при участието на секретаря Петя Ефт. Помакова Нотева
в присъствието на прокурора Й. М. Гр.
като разгледа докладваното от Светла М. Цолова Въззивно наказателно дело
от общ характер № 20222000600010 по описа за 2022 година

С присъда №14 от 22.11.2021г. по НОХД №367/2021г. Сливенският окръжен съд признал подс. ХР. СТ. М. за виновен в това, че 21.04.2021г. в с. Мечкарево, община Сливен, причинил по непредпазливост смъртта на В. Р. В., настъпила на 24.04.2021г. вследствие на умишлено нанесена тежка телесна повреда, изразяваща се в „загуба на слезка“ и „постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота“, поради което и на основание чл.124 ал.1 предл.1, вр. чл.128 ал.2 от НК, вр. чл.58а ал.1 и чл.54 от НК му наложил наказание лишаване от свобода за срок от три години и четири месеца, което да изтърпи при първоначален общ режим.

С присъдата, на основание чл.59, ал.1 от НК, съдът приспаднал от наложеното наказание лишаване от свобода времето, през което подс. ХР. СТ. М. е бил задържан и е бил с взета спрямо него мярка за неотклонение задържане под стража.

Със същата присъда подс. ХР. СТ. М. е осъден да заплати на всеки от частните обвинители СТ. В. В. и Т. В. В. сумата от 6000 лева, представляваща направени разноски по делото.

Първоинстанционният съд осъдил подс. ХР. СТ. М. да заплати на ОД на

МВР – Сливен сумата 887,50 лева, представляваща направени разноси по делото.

Произнесъл се по веществените доказателства.

Постановената присъда е обжалвана от подс. ХР. СТ. М. с единственото оплакване за явна несправедливост на наложеното му наказание от три години и четири месеца лишаване от свобода, което намира за завишено. В подкрепа на този довод изтъква чистото си съдебно минало и проявената от него непредпазливост при осъществяване на деянието, като не е желал настъпването на смъртта на пострадалия.

Въззивна жалба срещу присъдата е подал и упълномощеният защитник на подс. ХР. СТ. М., с която прави оплакване за явна несправедливост на наложеното наказание от три години и четири месеца лишаване от свобода. Претендира определеното по чл.54 от НК наказание да се намали от пет години лишаване от свобода на четири години, което след редукцията с една трета съгласно чл.58а, ал.1 от НК да се фиксира на две години и седем месеца лишаване от свобода, чието изтърпяване да се отложи, на основание чл.66, ал.1 от НК, за изпитателен срок от четири години. Подчертава, че размерът на наложеното наказание от три години и четири месеца лишаване от свобода не позволява условно осъждане, а ефективният престой в затвора ще попречи на подсъдимия да изпълни задължението си за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди по един бъдещ евентуален граждански иск, предявен срещу него от наследниците на пострадалия. Изтъква, че единственият източник на финансови средства за подсъдимия е полаганият от него труд по сключен с работодателя му трудов договор, като в случай на ефективно изтърпяване на наказание лишаване от свобода подсъдимият ще остане без работа, няма да получава доходи и няма да може да заплаща определеното по гражданските иски на пострадалите лица обезщетение за неимуществени вреди. Защитникът изразява недоволство и от присъдените в полза на частните обвинители разноси по делото, като намира същите в размер на по 6000 лева за всеки от двамата частни обвинители, т. е. общо 12 000 лева, за прекомерно завишени. Като се позовава на чл.13, ал.1, т.4 от Наредба №1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и на обстоятелството, че конкретното дело не се характеризира с такава фактическа и правна сложност, която да налага определяне на адвокатски

хонорар в размер на по 6000 лева за всеки частен обвинител или общо 12 000 лева, която сума надвишава в пъти минимума по цитираната наредба, моли въззивният съд да измени присъдата в частта ѝ досежно присъдените в полза на частните обвинители разноси за адвокатски хонорар, като ги намали до предвидения в наредбата минимум от 1500 лева за всеки частен обвинител.

В съдебно заседание пред въззивната инстанция представителят на Апелативна прокуратура – Бургас оспори основателността на въззивните жалби. Счита, че атакуваната от подсъдимия и неговия защитник присъда е постановена при отсъствие на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, наред с това тя е законосъобразна и справедлива. Намира, че наложеното наказание правилно е било индивидуализирано по реда на чл.54 от НК, като са били съобразени наличните смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства, причините и подбудите за извършване на деянието, както и неговата висока степен на обществена опасност, а също и ниската лична опасност на подсъдимия. Споделя извода на първата инстанция, че за извършеното престъпление по чл.124, ал.1, предл.1 от НК на подсъдимия следва да се наложи наказание лишаване от свобода при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства. Счита, че решаващият съд необосновано не е отчел при индивидуализацията на наложеното наказание като отегчаващо обстоятелство алкохолното опиянение, в което се е намирал подсъдимият към периода на извършване на деянието и което обстоятелство, безспорно доказано от устните доказателствени средства, изисква определяне на наказание лишаване от свобода в по-висок размер от постановения. Като отчита липсата на подаден от първоинстанционната прокуратура протест срещу присъдата, респективно липсата на законова възможност за въззивната инстанция да увеличи размера на наложеното наказание лишаване от свобода, пледира да се потвърди обжалваната осъдителна присъда като справедлива и способна да допринесе за постигане целите на генералната и частната превенция. Солидаризира се с разбирането на първоинстанционния съд относно неприложимостта на нормата на чл.55, ал.1, т.1 от НК при индивидуализацията на следващото се на подс. М. наказание. Идентично становище изрази и касателно разпоредбата на чл.66, ал.1 от НК, която урежда института на условното осъждане и в случая не може да се приложи поради отсъствието на задължителната законова предпоставка – размерът на наложеното наказание лишаване от свобода да не надвишава три години.

Обръща внимание, че с деянието си подсъдимият е реализирал обективните и субективните елементи на най-тежко наказуемия състав на убийството по чл.124, ал.1 от НК, причинявайки на пострадалия две тежки телесни повреди вследствие на множество умишлено и целенасочено нанесени удари с ръце и крака по тялото на пострадалия. Акцентираща на обстоятелството, че пострадалият В. Р. В. е изпитвал много силни болки и страдания в продължителен период от време до настъпване на смъртта, като заяви, че този факт правилно е отчетен от съда като отегчаващо вината обстоятелство. Намира за неоснователно възражението на защитника за прекомерност на присъдените в полза на частните обвинители разноски по делото. В тази насока изтъкна, че за разлика от ГПК, в НПК такова понятие не е уредено, нито има процедура, по която съдът да може да присъди в полза на частните обвинители разноски в по-малък размер от действително направения от тях. В обобщение заяви, че обжалваната присъда е законосъобразна, обоснована и справедлива и като такава следва да се потвърди.

Частните обвинители С.В. и Т.В., редовно призовани, не се явиха в съдебно заседание и не изразиха становище, по въззивните жалби на подс. Х.М. и на неговия упълномощен защитник.

Повереникът на частните обвинители С.В. и Т.В. е депозирал писмена молба, с която оспорва основателността на въззивните жалби на подсъдимия и неговия защитник. Намира първоинстанционната осъдителна присъда за законосъобразна, обоснована и справедлива, поради което моли въззивният съд, на основание чл.338 от НПК, да я потвърди.

Защитникът на подс. Х.М. поддържа въззивната жалба и моли за уважаването ѝ по съображенията, изложени в нея. Счита, че първоинстанционният съд не е съобразил всички смекчаващи отговорността обстоятелства, както и тяхното значение при индивидуализацията на наложеното наказание лишаване от свобода. Смята, че не са отчетени в достатъчна степен чистото съдебно минало на подсъдимия, трудовата му ангажираност и оказаното от него съдействие за разкриване на обективната истина. Намира също за несъобразени мотиви и причината, заради които подсъдимият е предприел нанасяне на удари на пострадалия, а именно защото последният в пияно състояние е паднал върху трупа на починалия брат на подс. М., който се подразнил от този факт и започнал да нанася удари на

пострадалия. Изразява позиция, че ако близките на пострадалия бяха проявили веднага необходимите загриженост и заинтересованост за състоянието му, то той нямаше да търпи толкова дълго време болки и страдания, а при своевременно оказана медицинска помощ, животът му е могъл да бъде спасен. Изтъква, че подсъдимият е бил в обективна невъзможност да вземе мерки за търсене на спешна помощ за пострадалия, тъй като е бил задържан. Като счита, че близките на пострадалия са проявили безотговорност към неговото тежко състояние, заяви, че това тяхно поведение при случилите се събития и отношение на negliжиране на техния тежко пострадал близък, не следва да се отчитат негативно при преценката относно следващата се на подсъдимия наказателна репресия. Отстоява тезата за несправедливост на присъдата, като намира определеното по реда на чл.54 от НК наказание от пет години лишаване от свобода за завишено. За такова приема и редуцираното с една трета и наложено наказание от три години и четири месеца лишаване от свобода. Посочва като справедливо и съответно на всички значими за наказанието обстоятелства наказанието от около четири години лишаване от свобода, което след намаляването му с една трета, на основание чл.58а, ал.1 от НК, обуславя налагане на наказание лишаване от свобода за срок от две години и седем месеца, позволяващо прилагането на условното осъждане по чл.66 от НК. Подчертава, че само в случай на отлагане изпълнението на наказанието лишаване от свобода, подсъдимият ще може да работи и да получава трудово възнаграждение, с което да заплаща присъденото в бъдеще в полза на пострадалите обезщетение за неимуществени вреди. Наред с това, смята, че в случая и посредством условното осъждане ще могат успешно да се постигнат целите на специалната и генералната превенция. Поддържа оплакването за прекомерност на присъдените в полза на частните обвинители разноски по делото, възлизащи общо на 12000 лева. Аргументира това свое становище с характера на конкретното наказателно дело, което не представлява фактическа и правна сложност и поради това не обосновава заплащането на адвокатско възнаграждение в размер на по 6000 лева за всеки от частните обвинители. Познавайки се на социалния статус на частните обвинители, изказва съмнение, че същите са разполагали с финансови средства, с които действително да са заплатили отразените в адвокатските пълномощни хонорари.

Подс. Х.М. изрази съжаление за случилото се. Поиска въззивната инстанция да намали размера на наложеното му наказание лишаване от свобода и да отложи неговото изпълнение.

Въззивните жалби като подадени в петнадесетдневния преклузивен срок по чл.319, ал.1 от НПК от подсъдимия и от негов защитник, които имат право да оспорват постановената присъда, съгласно чл.318, ал.3 и ал.6 от НПК, са допустими.

Бургаският апелативен съд, след като се запозна с всички материали по настоящото наказателно производство, обсъди доказателствата, събрани на досъдебното производство и в съдебно заседание пред първата инстанция и провери атакуваната присъда по оплакванията на въззивниците и служебно изцяло, съгласно чл.314, ал.1 от НПК, направи извода, че въззивните жалби са частично основателни.

Въззивният съд, действайки също като инстанция по фактите, съобразявайки оплакванията за несправедливост на наложеното наказание лишаване от свобода и изпълнявайки задължението си за цялостна служебна проверка на атакувания съдебен акт, извърши собствена преценка на доказателствената съвкупност и въз основа на нея изгради изложената по-долу фактическа обстановка по спора, която съвпада с изнесената в обстоятелствената част на обвинителния акт и възприета от първата инстанция и не обосновава различни правни изводи относно разгледаното деяние и участието на подсъдимия в него. Анализирайки задълбочено и всеобхватно всички доказателствени източници, настоящата инстанция направи следните фактически констатации:

Подсъдимият ХР. СТ. М. е роден на **.**.****г. в гр. Т.. Има постоянен адрес в с. Мечкарево, община Сливен и настоящ адрес в гр. София, кв. „С.“, ул. Т. Т.“ № 73. Не е грамотен. Не е женен. Живее на семейни начала със свид. А. ЮН.. Работи като сметосъбирач в „Чистота София“ ООД в гр. София.

Не е осъждан. За извършено като непълнолетен престъпление по чл.194, ал.1 вр. чл.63, ал.1, т.3 от НК подсъдимият е реабилитиран по право.

Подс. М. произхожда от многодетно ромско семейство - има пет братя и пет сестри. Постоянният адрес на подсъдимия М., както и на повечето му роднини, бил в с. Мечкарево, община Сливен, но от повече от десет години

той напуснал селото и заживял в гр. София, където работел.

На 20.04.2021г. в дома си в с. Мечкарево, община Сливен починал един от братята на подс. Х.М. - М. Ст. Г.. Когато научил за смъртта му, подсъдимият М. отпътувал от гр. София за с. Мечкарево, община Сливен заедно с приятелката си - свид. А. ЮН. и с двамата си братя - свид. Ст. Г. и свид. А.с М., които също живеели в гр. София. Четиримата пътували с таксиметров автомобил, като по пътя мъжете употребили алкохол.

В дома на починалия М. Ст. Г. четиримата пътници пристигнали късно през нощта - в ранните часове на 21.04.2021г. Там заварили трупа на М. Г., който бил положен на пода. До него, на земята, седял зет им - пострадалият В. Р. В., който през последната година живеел заедно с починалия, а преди това живеел на семейни начала с К. Ст.а М.а – сестра на подсъдимия и на починалия М. Ст. Г.. В стаята се намирали също свидетелите И. Т. и А. Г.а.

Пострадалият В. В. бил пиан и продължавал да употребява алкохол, като пиел водка от половинлитрова пластмасова бутилка, лежейки на земята. Малко след като братята на починалия М. Ст. Г. пристигнали, пострадалият В. се изправил, за да отиде до тоалетната, но поради изпитото количество алкохол, не запазил равновесие, залитнал и паднал върху трупа на покойника. Този факт разгневил подс. Х.М.. Той се скарал на зет си на цигански език и започнал да го удря. Нанесъл му няколко силни удара с юмрук по главата и лицето. Ритнал го със значителна сила в корема. Пострадалият В. се опитал да се изправи и да се защити, но подсъдимият продължил да го бие, като същевременно крещял и псувал. Докато пострадалият се опитвал да се изправи, предните повърхности на коленете му и долната част на левия му крак се охлузили и разкървали. В продължение на няколко минути подсъдимият М. ритал с крака пострадалия В., нанасяйки му удари в областта на корема и гърдите. Пострадалият охкал безпомощно, без да може да окаже съпротива и да се защити. Молел подсъдимия да спре да го бие, но същият не прекратил побоя. В резултат на ударите с крак в коремната област, които подс. Х.М. нанасял, предната повърхност на черния дроб и слезката на пострадалия В. В. се разкъсали.

Когато видели случващото се свидетелите А.с М., А. ЮН. и А. Г.а излезли от помещението. Присъстващият в стаята свид. И. Т. не посмял да се намеси, тъй като се уплашил да не пострада и той.

Свидетелките А. ЮН. и А. Г.а веднага отишли до дома на дъщерята на пострадалия В. В. - свид. С.В., и я извикали. Казали й, че трябва да даде смъртния акт на починалия М. Ст. Г. на вуйчовците си. Свидетелките ЮН. и Г.а не споменали на свид. С.В., че подс. Х.М. е набил баща й.

Когато трите жени се върнали в дома на починалия М. Г., побоят вече бил преустановен. Пострадалият В. В., както и по-рано, лежал на пода до трупа на починалия и продължавал да пие. Той избърсал кръвта от раните по лицето и главата си с хартия и два парцала, които намерил на земята в стаята. Пострадалият не казал на дъщеря си - свид. С.В. нищо за побоя, а и тя не видяла добре лицето на баща си, защото в къщата нямало ток и било тъмно. Свид. С.В. започнала да разговаря със своите вуйчовци за формалностите около погребението на починалия М. Г..

Около 05.00 часа сутринта свидетелите С.В., А. Г.а и И. Т. напуснали къщата на починалия М. Г.. Дъщерята на пострадалия С.В. се прибрала в дома си, а другите двама - А. Г.а и И. Т. отишли за кафе. Вече започнало да се развиделява, когато свид. А. Г.а занесла кафе в дома на починалия. Тогава тя видяла, че състоянието на пострадалия В. В. е тежко, защото той не можел да се изправи и се наложило да пълзи, за да излезе от стаята.

Същата сутрин, около 09.00 часа, свид. С.В. отново отишла в дома на починалия си вуйчо. На поляната пред кирпичената постройка заварила баща си В. В. и вуйчо си - свид. Ст. Г.. Видяла, че очите на баща й били подути и с кръвоизливи. Попитала го какво е станало, при което той й отговорил, че подс. Х.М. го е набил „за няма нищо“.

На 21.04.2021г. срещу 22.04.2021г. пострадалият В. В. пренощувал в един фургон, разположен в центъра на с. Мечкарево, община Сливен. Сутринта той успял да се придвижи до градинката пред магазина в центъра на селото. Там го видяла дъщеря му С.В.. Пострадалият В. седял на земята, изглеждал объркан и говорел несвързано.

След обяд свид. С.В. помолила свид. А. Г.а да приеме баща й в нейната къща, защото не искал да се прибира в дома на починалия М. Г.. Свид. А. Г.а се съгласила. Свид. С.В. и един нейн познат, на име И., завели пострадалия В. до къщата на свид. А. Г.а, като го подкрепяли от двете страни, тъй като той едва се движел.

През нощта на 22.04.2021г. срещу 23.04.2021г. състоянието на

пострадалия В. В. се влошило. Той повръщал цяла нощ, изпитвал затруднения при дишане. Свид. А. Г.а срещнала свид. С.В. и й казала, че баща ѝ е зле и ще трябва да се потърси медицинска помощ.

На 23.04.2021г., около 14.45 часа, свид. С.В. позвънила на телефон 112 и съобщила за тежкото състояние на баща си. От Центъра за спешни повиквания „112“ предали сигнала в ЦСМП - Сливен.

Около 15,00 часа в с. Мечкарево, община Сливен, пристигнал екип на ЦСМП - Сливен. Свид. П. И.а - фелдшер, прегледала пострадалия и установила, че дишането му било хъркащо - тежко и шумно, в областта на очите имал кръвоизливи, клепачите му били с кръвонасядания. На въпроса дали го боли нещо, пострадалият В. В. посочил дясното подребрие, гърдите и корема. Казал, че го боли силно вдясно и не може да диша. Предвид данните, предоставени от свид. С.В., която присъствала на прегледа, свид. П. И.а се усъмнила, че може да са налице вътрешни кръвоизливи, което налагало пострадалият В. В. да бъде приет в здравно заведение за допълнителни изследвания и евентуално болнично лечение. Със санитарен автомобил пострадалият В. бил откаран в Спешно отделение при МБАЛ „Д-р И. Селимински“ – Сливен, като свид. С.В. придружила баща си в линейката.

В Спешно отделение при МБАЛ „Д-р И. Селимински“ - Сливен дежурният лекар прегледал пострадалия В. В.. На същия били проведени допълнителни изследвания. Не се установили счупвания на черепните кости и гръдния кош. Установили се данни за контузия на белите дробове. След консултация с дежурния хирург свид. д-р А. А., в 19.10 часа на 23.04.2021г. пострадалият В. В. е бил приет в хирургично отделение на същата болница. На свид. д-р А. пострадалият В. съобщил, че е бил бит „с ритници и тупаници“.

При постъпването му в Хирургичното отделение при МБАЛ „Д-р И. Селимински“ - Сливен пострадалият бил в тежко общо състояние. Коремът му бил силно болезнен, с намалена респираторна подвижност, не допускал дълбока палпация. Впоследствие състоянието на пострадалия продължило да се влошава. Възникнало съмнение за перитонит, установено било наличие на кръв в коремната кухина. По този повод пострадалият В. В. бил опериран на 23.04.2021г. в 21.40 часа, като операцията приключила в 23.40 часа. При отварянето на корема, в коремната кухина било установено наличието на

голямо количество кръв. При евакуацията на кръвта било установено разкъсване на черния дроб и слезката, както и наличие на ретроперитониални хематоми. Черният дроб бил зашит, а слезката била оперативно премахната.

Следоперативният период на пострадалия е протекъл затегнато, като състоянието на пациента продължило да се влошава. Въпреки предприетите от медицинския екип терапевтични и възстановителни мероприятия, пострадалият В. В. починал. Смъртта му била регистрирана на 24.04.2021г. в 09,30 часа.

Свид. д-р А. А. уведомил РУ на МВР - Сливен, че пострадалият В. В. е починал в резултат на нанесения побой. Същият бил разпитан в качеството на свидетел, като с разпита му започнало досъдебното производство.

С протокол за доброволно предаване от 24.04.2021г. свид. д-р А. А. предал на разследващия полицаи дрехите и обувките на пострадалия В. В.. Разследващ полицаи извършил оглед на трупа на пострадалия В. в секционната зала на МБАЛ „Д-р И. Селимински“ АД - Сливен, за което бил изготвен протокол за оглед на местопроизшествие и фотоалбум.

На следващия ден бил извършен оглед на местопроизшествие -къщата, в която на пострадалия В. В. е бил нанесен побой от подс. Х.М.. По време на огледа разследващият орган открил и иззел двата броя парцали и хартията, с която пострадалият забърсал кръвта от раните си след побоя. Същите били запечатани и поставени в плик със стикер № Г0148/25.04.2021г. на ОД на МВР - Сливен.

На 25.04.2021г. подс. Х.М., както и двамата му братя – свидетелите А.с Ст. М. и Ст. Ст. Г. били установени на територията на гр. София, където били задържани и доведени в гр. Сливен за нуждите на разследването по делото. При задържането свид. А.с М. предал доброволно един брой газ- сигнален пистолет марка „Екол Майор“.

Гореизложените фактически констатации въззивният съд направи въз основа на задълбочен анализ и собствена оценка на всички гласни, писмени и веществени доказателства и доказателствени средства, както и експертни заключения, събрани на досъдебното производство и подкрепящи самопризнанието на подсъдимия, дало основание за проведеното съкратено съдебно следствие в първата инстанция, като стриктно спази изискванията на чл.13, чл.14 и чл.107, ал.5 от НПК. Както вече се отбеляза, описаната по-горе

фактическа обстановка не се различава от приетата в мотивите на първоинстанционната присъда. Направената от тази инстанция своя преценка на наличните доказателствени източници съвпада изцяло с тази на първия съд.

Двете съдебни инстанции еднозначно приеха, че фактическата обстановка по спора се установява по несъмнен начин от направеното от подсъдимия самопризнание и от доказателствата, събрани в досъдебното производство, които го подкрепят, приобщени са по реда на чл.372, ал.4 вр. чл.373, ал.2 от НПК в хода на първоинстанционното съдебно следствие и са въведени в процеса от:

- гласните доказателствени средства – обясненията на обв. Х.М., показанията на разпитаните в хода на досъдебното производство свидетели И. П. Т., А. В. Г.а, А. С. ЮН., П. П.а И.а, д-р А. А., Ст. Ст. Г., А.с Ст. М., СТ. В. В., Т. В. В. и Т.Д. К.;

- писмените доказателствени средства – протокол за оглед на местопроизшествие / на труп / от 24.04.2021г. / л.3 - 4 от ДП/, протокол за оглед на местопроизшествие от 25.04.2021г. / л.9 – 10 от ДП/;

- писмените доказателства – справка за съдимост на подс. Х.М. /л.56, л.151 от ДП/, препис – извлечение от акт за смърт на В. Р. В. /л.92, 95, 97 от ДП/, удостоверение за наследници на В. Р. В. /л.96 от ДП/, протокол за доброволно предаване /л.17 от ДП/, протокол за доброволно предаване /л.108 от ДП/, характеристична справка на обв. Х.М. /л.152 от ДП/, декларация за семейно и материално положение и имотно състояние на обв. Х.М. /л.153 от ДП/, заверени копия на епикризи, фиш за спешна медицинска помощ, лист за преглед на пациент, лист за лабораторни изследвания, резултати от образно изследване и други медицински документи за проведени изследвания, оперативна интервенция и лечение на пострадалия В. Р. В. /л.44 - 71 от НОХД №367/2021г./

- веществените доказателства – хартиен плик, запечатан със стикер № Г0148/25.04.2021г., съдържащ хартия и 2 бр. парцали със следи и напоявания с червена засъхнала течност, иззети при огледа на местопроизшествието от 25.04.2021г., хартиен плик, съдържащ дрехите на пострадалия В., предадени с протокол за доброволно предаване от 24.04.2021г.;

- веществените доказателствени средства - фотоснимки, изготвени по

време на огледа на труп /л.6 – 7 от ДП/ и по време на огледа на местопроизшествието в с. Мечкарево / л.11 - 15 от ДП/;

- заключенията на съдебните експертизи: заключение на съдебномедицинска експертиза на труп №82/2021г. /л.49 - 53 от ДП/, заключение на съдебномедицинска експертиза по писмени данни №21/2021г. /л.142 – 146 от ДП/.

Въззивният съд се присъедини към заключението на първостепенния, според което събраните и изброени по-горе доказателствени източници, оценени поотделно и в тяхната съвкупност, установяват по безспорен начин гореизложената и възприета от двете съдебни инстанции фактическа обстановка по спора, която съвпада и с изложената в обвинителния акт. Релевантните за решаване на делото обстоятелства – времето, мястото, мотива, механизма за извършване на посегателството, неговия автор, причинените на пострадалия наранявания, личността на пострадалото лице, проведеното му лечение, извършените медицински интервенции, причинната връзка между смъртта на пострадалия и получените от него по време на инцидента телесни увреждания - са категорично установени от събраните и проверени чрез способите и по реда на НПК доказателства в хода на разследването и на съдебното следствие в първата инстанция.

Съображенията, които първостепенният съд е изложил относно доказаността на посочените обстоятелства и средствата за установяването им са достатъчни, последователни и юридически издържани, те позволяват на страните и на горните инстанции да проследят формирането на вътрешното убеждение на решаващия съд по фактите, включени в обхвата на чл.102 от НПК. Фактическите изводи са изградени въз основа на доказателствените факти, логически правилно изведени от гласните, писмените и веществените доказателствени средства. При спазване на специалния процесуален ред по Глава 27 от НПК, в частност този по чл.371, т.2 от НПК, за приобщаване и проверка на доказателствата от досъдебното производство и след извършване на тяхната правилна оценка, първоинстанционният съд е достигнал до верни изводи от фактическа страна, а въззивният съд споделя дадената оценка за достатъчност, годност и достоверност на доказателствените материали.

По време на досъдебното производство са били събрани достатъчно доказателства за установяване извършването на престъплението – предмет на

обвинението и съпричастността на подсъдимия към него. Самият той се признава за извършител на деянието. Пред първоинстанционния съд подс. М. е признал всички факти, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт, включително и тези, че по време на пребиваването му с пострадалия в къщата на починалия му брат М. Ст. Г., той е нанесъл силни удари с юмруци по главата и лицето на пострадалия, както и множество силни удари с ритници в корема и гърдите на пострадалия, тъй като последният, бидейки пиян, залитнал и паднал върху трупа на покойника. Подсъдимият е изразил ясно и недвусмислено съгласие съдът да не събира доказателства за посочените факти, съдържащи се в обвинителния акт, а да ги приеме за установени въз основа на събраните в досъдебното производство доказателствени материали и направеното от него самопризнание по чл.371, т.2 от НПК. Въззивната инстанция споделя извода на първата за несъмнено доказано еднолично участие на подсъдимия в разгледаното посегателство срещу живота на пострадалия В. В., защото показанията на разпитаните в хода на досъдебното производство и поименно посочени по-горе свидетели, приобщени чрез тяхното прочитане в хода на съкратеното съдебно следствие по реда на чл.373, ал.2 вр. чл.372, ал.4 вр. чл.283 от НПК, обясненията на подс. М., дадени на досъдебното производство и прочетени на основание чл.373, ал.2 вр. чл.372, ал.4 вр. чл.283 от НПК в първоинстанционното съкратено съдебно следствие, документите, приложени като писмени доказателства и доказателствени средства и най-вече протоколите за оглед на труп и оглед на местопроизшествие, веществените доказателства и доказателствени средства, заключенията на съдебномедицинската експертиза, преценени поотделно и във връзка помежду им, установяват категорично, че подс. ХР. СТ. М. е извършил коментираното деяние.

Двете съдебни инстанции кредитираха показанията на разпитаните в досъдебното производство свидетели И. П. Т., А. В. Г.а, А. С. ЮН., П. П.а И.а, д-р А. А. А., Ст. Ст. Г., А.с Ст. М., СТ. В. В., Т. В. В. и Т.Д. К., които в основната им част са последователни, кореспондиращи помежду си, взаимнодопълващи се, логични и относими към предмета на доказване. Оценени в съвкупност с останалите доказателствени материали, те подкрепят отразените в обвинителния акт факти и обстоятелства, на които се основава обвинението и които очертават престъпната дейтелност на подсъдимия. Между приобщените по делото свидетелски показания от досъдебното

производство, както и между тях и останалите доказателства – писмени и веществени, липсват съществени противоречия относно релевантните за спора обстоятелства – времето, мястото, мотива и механизма на осъществяване на посегателството, средствата за нанасяне на удари – с юмруци и ритници, локализацията на ударите - в главата, лицето, гърдите и корема на пострадалия, както и техния брой, присъствалите на местопроизшествието лица и тяхното поведение, личността на пострадалия, настъпилата му по-късно смърт и причината за нея, поради което съдът законосъобразно е кредитирал устните доказателства.

Не са налице доказателства, които да отрекат присъствието на подсъдимия на местопроизшествието в инкриминираната нощ. Липсват доказателства, които да установят, че някое друго лице, освен подсъдимия, е нанесло удари с юмруци и ритници на пострадалия. Самият подсъдим признава, че е автор на разгледаното посегателство. В мотивите на присъдата съдът е изложил изключително обстойни съображения относно съдържанието на свидетелските показания като гласни доказателствени източници, направил е на същите подробен коментар и задълбочен анализ, дал им е своята точна, обективна и правилна оценка за достоверност или неистинност, което му е позволило да ги постави в основата на формираните изводи по фактите и на осъдителния съдебен акт. Въззивният съд няма основание да пренебрегне оценката на първостепенния досежно валидността, последователността, логичността и достоверността на гласните доказателствени средства, а следва да утвърди нейната правилност, без да е необходимо да преповтаря в решението си убедителните аргументи на първата инстанция.

В изпълнение на задължението за всестрани анализ и съпоставка на всички доказателствени източници, първостепенният съд е обсъдил обясненията на подсъдимия от досъдебното производство, прочетени на основание чл.373, ал.2 вр. чл.372, ал.4 вр. чл.283 от НПК в хода на съкратеното съдебно следствие, отчитайки тяхната двойствена роля – на гласни доказателствени средства, но и на средство за защита, което обвиняемият упражнява по свое усмотрение и няма задължението да казва истината. Правилно е кредитирал обясненията, касаещи повода за възникване на инцидента - поведението на пострадалия, който в пияно състояние паднал върху трупа на починалия брат на подсъдимия и това провокирало реакцията

на последния - ударил два шамара по лицето на пострадалия, но е невярно твърдението му, че след намесата на брат му А.с, той е спрял да удря жертвата. Въззивната инстанция се солидаризира със становището на първата, че тази част от прочетените досъдебни обяснения на обв. М., отнасящи се до това какви и колко удара е нанесъл по тялото на пострадалия не отговарят на обективната истина. Те противоречат на останалия доказателствен материал, включително на показанията на разпитаните свидетели очевидци - И. Т. и А. Г.а, както и на заключенията на съдебномедицинските експертизи относно характера и естеството на телесните увреждания, констатирани по тялото на пострадалия и механизма на тяхното причиняване. Но в съдебната фаза, както вече се изтъкна, подсъдимият е направил по реда на чл.371 т.2 от НПК признание на всички факти, съдържащи се в обстоятелствената част на обвинителния акт, включително и на този по нанасяне на множество силни удари с ритници в корема и гърдите на пострадалия, а съдът правилно е констатирал, че това самопризнание на подсъдимия се подкрепя от събраните в хода на досъдебното производство доказателства.

Основно място в доказателствения анализ на двете съдебни инстанции заема коментарът на двете заключения на назначената на досъдебното производство съдебномедицинска експертиза. Въззивният съд, както и първостепенният, прецени тези заключения като достатъчно пълни, ясни и обосновани и не намери основание да се съмнява в тяхната правилност. Те са изготвени от добросъвестен и високо квалифициран експерт – д-р Т. Ч. – специалист по съдебна медицина и клинична патология, в чиято професионална компетентност, добросъвестност и безпристрастност няма съмнение. Вещото лице е отговорило изчерпателно, пълно, категорично и убедително на всички поставени му въпроси, а страните не са оспорили заключенията досежно тяхната пълнота, яснота и обоснованост. По тези съображения съдилищата ги кредитираха изцяло. Те също са в подкрепа на изводите относно приетия и изложен по-горе механизъм на извършване на посегателството, в частност на получените конкретни наранявания от пострадалия, причинната им връзка с деянието на подсъдимия, причината за смъртта на пострадалия.

Заключението на съдебномедицинската експертиза на труп №82/2021г.

/л.49 - 53 от ДП/, основавайки се на огледа на трупа на пострадалия В. В. и аутопсионните находки, установило тежка съчетана механична травма с обхващане на корема и ретроперитониалното пространство, която се изразява в разкъсването на черния дроб по предната му повърхност в областта на ръба и разкъсване на слезката. Установило още, че разкъсаната слезка е била оперативно премахната, както и данни за ретроперитониални хематоми и за остър хеморагичен панкреатит. Съдебният лекар д-р Ч., присъствал при огледа на трупа, отбелязал, че тогава били установени повърхностно охлузване на носа, кръвонасядане в областта на лявата очница и повърхностни охлузвания в областта на предните повърхности на двете коленни стави и предната повърхност на лявата подбедрица, които били с давност от около 3-4 дни и в процес на възстановяване. Вещото лице обосноволо извод, че причина за настъпването на смъртта на пострадалия В. В. била изпадането му в състояние на остър хеморагичен шок вследствие получените разкъсвания на черния дроб и слезката, както и ретроперитониалните кръвоизливи. Изразил експертно мнение, че настъпването на смъртта на пострадалия била пряка и непосредствена последица на получените от него множествени травматични увреждания в областта на коремните органи. Направил категоричен извод, че настъпването на смъртта на пострадалия се намирало в пряка и непосредствена причинна връзка с причинените на пострадалия травматични увреждания.

Според съдебния медик, описаните наранявания са били причинени вследствие действието на твърди тъпи и тъпоръбести предмети и добре отговаряли да са били получени вследствие нанасяне на множество удари с такива предмети в областта на корема, лицето, поясните области и долните крайници отпред. Заявил позиция, че тези удари са били нанесени с твърди, тъпи и тъпоръбести предмети и добре отговаряли да са били нанесени с ръце, свити в юмруци, с ритници и с други твърди, тъпоръбести предмети. Пояснил, че ударите са били нанесени по цялата повърхност на тялото на пострадалия, но са били нанесени предимно в областта на корема и поясните области. Аргументирал становище, че множествените травми в областта на лицето, корема и крайниците на пострадалия от медицинско гледище, представляват проява на жестокост спрямо жертвата при нанасянето на побоя над нея, като самият пострадал е изпитвал мъчителни болки и страдания до момента на смъртта. Въз основа на констатациите при огледа на трупа, приел,

че трупната картина отговаряла на смърт в първо денонощие и настъпването на смъртта добре отговаряло на посоченото в медицинската документация време. Направил категорично заключение, че настъпването на смъртта било пряка и непосредствена последица от получените в областта на корема тежки травматични увреждания и последвалите от тях усложнения.

В заключението на назначената в досъдебното производство допълнителна съдебномедицинска експертиза по писмени данни № 21/21г. /л.142-146 от ДП/ е мотивирано експертно становище, че описаното в съдебномедицинската експертиза на труп № 82/21г. разкъсване на слезката, което е наложило нейното оперативно премахване, от съдебномедицинско гледище представлява „загуба на слезка“, а разкъсването на черния дроб, масивните ретроперитониални хематоми и травматичния панкреатит, които са довели до дифузен перитонит, са причинили на пострадалия „постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота“, като тази опасност се реализирала за няколко дни, въпреки предприетите оперативни интервенции и проведените реанимационни мероприятия, представляващи високо специализирани медицински дейности.

Двете инстанции се довериха изцяло на обсъдените заключения /първоначално и допълнително/ на съдебномедицинската експертиза. Установените чрез тях релевантни за спора обстоятелства – вида и характеристиката на получените от пострадалия телесни увреждания, механизма и средствата за тяхно причиняване, появилите се от тях усложнения, пряката и непосредствена причинна връзка между тях и настъпилата по-късно смърт на пострадалия – са изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и съответно признати от подсъдимия по реда на чл.371, т.2 от НПК.

Въззивният съд обсъди приложените по делото като писмени доказателствени средства протоколи, съставени при проведените действия по разследване: протокол за оглед на труп от 24.04.2021г. и протокол за оглед на местопроизшествие от 25.04.2021г., като ги намери за валидно изготвени в хода на досъдебното производство. Те са годни писмени доказателствени средства за установяване на правно-релевантни факти, а самите следствени действия са били извършени в съответствие с изискванията на процесуалния закон. Подробно цитираните в мотивите на присъдата, както и по-горе,

протоколи за проведените действия по разследване са били подписани от всички присъстващи лица на съответното следствено действие без възражения и забележки относно начина на осъществяването му, както и относно направените при него констатации, описаните и фотографирани предмети и иззетите вещи. Предвид съставянето на въпросните протоколи в съответствие с императивите на НПК и липсата на възражения срещу тях, съдебните инстанции прецениха коментираните действия по разследване за законосъобразно извършени, а отразените в протоколите обстоятелства – като обективни и достоверни.

Въззивната инстанция, както и първата такава, цени документите, приложени като писмени доказателства по делото, които по-горе бяха подробно цитирани. Справката за съдимост установява, че през 1998г. подс. Х.М. е бил осъден като непълнолетен за престъпление по чл.194, ал.1 вр. чл.63, ал.1, т.3 от НК, за което му е било наложено наказание лишаване от свобода за срок от една година, чието изпълнение е било отложено, на основание чл.69, ал.1 от НК, за срок от три години, като за това осъждане той е реабилитиран по право.

Декларацията за семейно и материално положение и имотно състояние на подс. Х.М. установява, че към 22.07.2021г. същият е неженен и безработен, не получава трудови доходи и не притежава недвижими имоти, живее на семейни начала с А. С. ЮН..

Характеристичната справка за подс. Х.М., изготвена от полицейски инспектор, установява, че от повече от петнадесет години подсъдимият живеел в София, където имал настоящ адрес, както и че в с. Мечкарево, където е постоянният му адрес, не се ползвал с добро име, проявявал се като конфликтна личност, бил агресивен и непредвидим.

Препис-извлечение от акт за смърт на В. Р. В. установява, че същият е починал на 24.04.2021г., в 9 часа и 30 минути. Удостоверението за наследници на В. Р. В. установява, че негови наследници са дъщерите му – частни обвинители Т. В. В. и СТ. В. В., както и синът му И. В. Р..

Протокол за доброволно предаване от 24.04.2021г. /л.17 от ДП/ удостоверява, че д-р А. А. е предал на разследващия полицай дрехите и обувките на починалия в Хирургичното отделение на МБАЛ – Сливен В. Р. В..

Изобилната медицинска документация, включваща фиш за спешна медицинска помощ, две епикризи, лист за преглед на пациент, лист за лабораторни изследвания, резултати от образно изследване и др., установява проведените изследвания, оперативните интервенции и приложеното лечение на пострадалия В. Р. В. в МБАЛ – Сливен.

Приемайки, че съдържащите се в делото документи са събрани и приобщени по предвидения в НПК ред, между тях не са налице противоречия, относими са към предмета на спора и доизясняват обстоятелствата от значение за разкриване на обективната истина, двете съдебни инстанции им се довериха, тълкуваха ги с оглед тяхното действително съдържание и ги ползваха при извеждане на фактическите и правни изводи по висияния спор.

Веществените доказателства по делото, сред които с най-голямо значение за спора са 2 бр. парцали и хартия със следи и напоявания с червена засъхнала течност, иззети при огледа на местопроизшествието от 25.04.2021г., са били иззети по предвидения в процесуалния закон ред, при спазване на всички изисквания, свързани с тяхното описване, фотографиране и съхраняване, поради което същите правилно са ценени като годни доказателствени източници. Описаните предмети, приобщени като веществени доказателства по делото и неоспорени от страните, затвърждават по несъмнен начин достоверността на изложените по-горе обстоятелства, свързани с разгледаното престъпление и участието на подсъдимия в него.

Въззивната инстанция цени като годни веществени доказателствени средства приложените по делото фотоснимки, подредени в два фотоалбума – към протокола за оглед на местопроизшествие от 25.04.2021г. / л.11 - 15 от ДП/ и към протокола за оглед и аутопсия на труп / л.6 – 7 от ДП /. Въпросните снимки са били направени в хода на образувания наказателен процес от специалист – технически помощник, участвал като такъв по време на посочените действия по разследване, а НПК не предписва други специални изисквания за изготвянето на фотоснимките.

Направеният от въззивния съд и изложен по-горе всестранен, пълен и задълбочен анализ на всички събрани по делото доказателствени източници, който категорично подкрепя приетите за установени от двете съдебни инстанции факти и обстоятелства, налага извод за обоснованост на атакуваната осъдителна присъда, както и за доказателствена обезпеченост на

самопризнанието на подсъдимия по чл.371, т.2 от НПК. То обхваща всички обстоятелства, визирани в обстоятелствената част на обвинителния акт, които се отнасят до времето, мястото, механизма на посегателство, използваните средства за нанасяне на удари, получените от пострадалия наранявания, причината за смъртта му и причинно-следствената ѝ връзка с деянието на подсъдимия. Признанието е било направено доброволно, отразява действителната воля на подсъдимия и кореспондира с подробните, логични и убедителни показания на разпитаните в досъдебното производство свидетели, с констатациите, отразени в протоколите за оглед на местопроезшествие и за оглед на труп, със съдържанието на документите, приложени като писмени доказателства с веществените доказателства и доказателствени средства и с писмените заключения на съдебномедицинската експертиза, назначена в досъдебната фаза, които доказателствени материали са били събрани по предвидения в НПК ред и са в достатъчен обем, за да се приемат за безспорно установени релевантните за настоящия спор обстоятелства. Въззивната инстанция не разполага с процесуална възможност да допуска и събира допълнителни доказателства и да реши делото въз основа на друга фактическа обстановка, различна от описаната в обвинителния акт и да приема нови фактически положения, несъвместими с признатите факти, както е указано в т.8.2 от Тълкувателно решение №1 от 06.04.2009г. по т.д. №1/2008г. на ОСНК на ВКС.

Въз основа на приетата за установена и напълно изяснена фактическа обстановка първоинстанционният съд е направил законосъобразен правен извод, към който се присъединява и въззивният – подсъдимият с деянието си е осъществил от обективна и субективна страна престъпния състав на чл.124, ал.1, предл.1 вр. чл.128, ал.2 от НК, тъй като вследствие на умишлено нанесени тежки телесни повреди на пострадалия В. Р. В. по непредпазливост му е причинил смърт.

В пълно съответствие с наличния доказателствен материал първата инстанция е заключила, че подсъдимият е причинил на пострадалия две тежки телесни увреди посредством активно поведение, изразило се в извършените от него действия - първо ударил пострадалия няколко пъти с юмрук по лицето и главата, а след това го ритал със значителна сила в корема, гръдния кош и поясната област. Вследствие на множеството силни удари с юмруци и ритници, на пострадалия са били причинени разкъсвания на черния

дроб и слезката, както и ретроперитониални кръвоизливи, довели до изпадането му в състояние на остър хеморагичен шок. Доколкото разкъсаната слезка не подлежи на възстановяване и е наложително нейното оперативно премахване, което и е сторено в случая, съобразно медико-биологичните признаци това увреждане представлява „загуба на слезка“. В резултат на многобройните силни удари с ритници в корема и поязната област са били получени разкъсване на черния дроб, масивни ретроперитониални хематоми и травматичен панкреатит, които са довели до дифузен перитонит и са причинили на пострадалия „постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота“, като тази опасност за живота на пострадалия се е реализирала в пределите на три дни, когато е настъпила смъртта му, въпреки предприетите оперативни интервенции и проведените реанимационни мероприятия.

Правилен и обоснован е изводът на съда, че описаните увреждания представляват тежка телесна повреда по смисъла на чл.128, ал.2 вр. ал.1 от НК, тъй като по експертен път категорично е установено, че уврежданията, причинили смъртта на пострадалия, по своите медикобиологични признаци се характеризират като загуба на слезка и постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота.

Законосъобразен и обоснован е също изводът, че е налице непрекъснатата причинно-следствена връзка между нанесените от подсъдимия на пострадалия удари с ритници по тялото и настъпилия пряк вредоносен резултат – две тежки телесни повреди. Такъв е и изводът, че освен посочения пряк резултат - описаните тежки телесни повреди, вследствие на усложненията от същите, е настъпила смъртта на пострадалия, като този по-тежък вредоносен резултат също се намира в причинна връзка с настъпилото увреждане на здравето, което е целял подсъдимият, респективно в причинна връзка с неговите действия. Несъмнено е, че получените увреждания са резултат на физическо въздействие върху тялото на пострадалия, т. е. те се дължат на механичен фактор, каквото е нанасянето на удари с твърди, тъпи предмети, а като такива могат да послужат и юмруците на ръцете, както и ритниците с крака. Иначе казано, констатираните при пострадалия телесни увреждания, са с механичен, а не с болестен произход, макар и при установена злоупотреба с алкохол от страна на пострадалия.

Законосъобразно е становището на първоинстанционния съд за

наличието на две форми на вината в действията на подсъдимия, които обуславят квалифициране на престъпната му дейност като убийство по непредпазливост вследствие на умишлено причинени телесни повреди. Съдът е анализирал и убедително е аргументирал в случая двете форми на вината, с които се характеризира субективната страна на престъплението по чл.124, ал.1 от НК. Правилно е приел, че по отношение на тежките телесни повреди подсъдимият е действал умишлено, защото е предвиждал увреждането на здравето на пострадалия, съзнавал е общественотоопасния характер на своето деяние и пряко е целял телесните увреди на пострадалия, т. е. действал е с пряк умисъл. Действително ударите, които подсъдимият е нанесъл на пострадалия, техния брой, сила, интензитет, използваният механизъм за тяхното нанасяне, анатомичните части от човешкото тяло, в които попаднали ударите и особено ритниците в корема, гърдите и поясната област, както и реално причинените наранявания, обективират прекия умисъл, с който подсъдимият е действал по отношение на нанесените тежки телесни повреди. Правилен и обоснован е изводът на първата инстанция, че смъртта на пострадалия като резултат от деянието на подсъдимия не се е включвала в умисъла му, защото нито е целял пряко този резултат, нито е допускат неговото настъпване. Но с оглед на интелектуалното и физическо развитие на подс. М. и очевидното му за пострадалия алкохолно опиянение във висока степен, непозволяваща равновесно положение и обуславяща дори безпомощно състояние, при което съпротива и защита са били невъзможни, подсъдимият е могъл и е бил длъжен да предвиди, че от агресивните му действия спрямо беззащитната жертва, молеща за помощ, е било възможно настъпването и на смъртта ѝ. Съобразявайки това, следва да се приеме за правилно решението на съда, че по отношение на смъртта на пострадалия подсъдимият е проявил непредпазливост, която се е изразила в небрежност – той е могъл и е бил длъжен да предвиди възможното настъпване и на смъртта.

Водим от всичко по-горе изложено, въззивният съд прие, че атакуваната присъда е законосъобразна. Същата е постановена в пълно съответствие с разпоредбите на чл.124, ал.1, предл.1, чл.128, ал.2 и чл.11, ал.3 от НК. Изпълнени са предписанията на тези законови норми за ангажиране наказателната отговорност на подсъдимия за коментираното престъпление против личността с цитираната правна характеристика и липсват предпоставките, визирани в чл.304 от НПК, за оправдаването му.

Въззивната инстанция обсъди внимателно оплакванията за несправедливост на присъдата в частта ѝ относно размера на наложеното наказание и прецени исканията на подсъдимия и на неговия защитник за намаляване размера на наказанието лишаване от свобода и за прилагане института на условното осъждане по чл.66, ал.1 от НК за частично основателни.

Доколкото индивидуализацията на наказанието е основен принцип при налагането му, то съдът е длъжен да го съобрази с индивидуалните особености на конкретния случай. Обстоятелствата, които следва да бъдат взети предвид са тези, които определят конкретната тежест на извършеното престъпление и характеризират личността на дееца. Те обуславят по-голяма или по-малка степен на обществена опасност на извършеното, както и необходимостта от повече или по-малко интензивно въздействие на наказателна репресия върху извършителя с оглед постигане целите на специалната и генералната превенции. Важно е също във връзка с определянето на наказанието да се посочи установеното в съдебната практика принципно разбиране, че при индивидуализацията на наказанието не може да се прилага механичен, формален подход при преценката на смекчаващите и отегчаващите обстоятелства, тъй като не става въпрос за математически величини, а за различни фактически констатации, които следва да бъдат съотнесени към конкретната степен на обществена опасност на деянието и дееца.

Съобразявайки горните принципни положения, въззивният съд прие, че в случая при индивидуализацията на наказанието лишаване от свобода съгласно чл.54 от НК в размер, значително надвишаващ - с две години, предвидения в приложимата за казуса материалноправна норма на чл.124, ал.1, предл.1 от НК минимален размер, първата инстанция не е съобщила подобаващо степента на обществена опасност на конкретното престъпление и на всички смекчаващи отговорността обстоятелства, надценила е степента на обществена опасност на подсъдимия и на отегчаващите вината обстоятелства, необосновано е отдала приоритет на генералната превенция.

Очертаният в цитираната законова разпоредба обект на защита – обществените отношения, свързани с правото на живот и телесна неприкосновеност на личността, както и нарастващият брой на подобни

деяния в страната, които в повечето случаи са с висока степен на обществена опасност, тяхната динамика и актуалност, са законодателно отчетени с предвидените за коментираните престъпления тежки санкции.

Индивидуализирайки наказанието, първата инстанция само декларативно е посочила, че съобразява степента на обществена опасност на деянието и дееца, без да излага аргументи в тази насока. Допълвайки мотивите ѝ, въззивният съд прие, че степента на обществена опасност на разгледаното непредпазливо убийство е в пределите на характерната за този вид престъпления, с оглед времето, мястото, подбудите и механизма на извършване на деянието, интензитета на приложената физическа сила, съзнателно причинените телесни увреждания, настъпилите от тях усложнения и наложилата се в тази връзка медицинска интервенция. Касае за посегателство, извършено заради скарване по несъществен повод между родственици по сватовство – зет и шурей, при което зетят нанесъл на болния си и в нетрезво състояние шурей юмручни удари в лицето и главата, както и удари с ритници в корема, гърдите и поясната област, като по този начин съзнателно му е причинил тежки травми, характеризирани като тежки телесни повреди, от които сравнително бързо настъпили усложнения, а след това и смъртта на пострадалия. Степента на обществена опасност на подсъдимия е ниска, тъй като той се счита неосъждан, предвид настъпилата реабилитация по право за предходното му осъждане като непълнолетен.

Обсъждайки наказанието на подсъдимия, въззивният съд взе предвид подбудите и причините за извършване на престъплението, които се състоят в ниската обща и правна култура на подсъдимия, слабите му морално-волеви задръжки, незачитане физическата неприкосновеност и правото на живот на личността, склонност към саморазправа и невъздържаност, употребата на алкохол, както от подсъдимия, така и от пострадалия.

В дейността си по индивидуализация на наказанието съдът не е оценил в достатъчна степен значението на намаляващите наказателната отговорност фактори. Коментирайки обстоятелствата, значими за размера на наказанието, въззивната инстанция намери, че първата необосновано е приела лек превес на смекчаващите вината обстоятелства над отегчаващите такива и счита, че е налице съществен превес на първите спрямо вторите. Към смекчаващите отговорността факти съдът правилно е отнесъл чистото съдебно минало на

подсъдимия, проявените от него самокритичност и искрено съжаление за стореното, добросъвестното му процесуално поведение в хода на цялото наказателно производство и съдействието му за разкриване на обективната истина, както и приноса на пострадалия, който с поведението си е предизвикал инцидента и е провокирал агресията на подсъдимия. В категорията на смекчаващите вината обстоятелства следва да се добавят трудовата и семейна ангажираност на подсъдимия.

В обхвата на утежняващите обстоятелства първоинстанционният съд правилно е включил недобрите характеристични данни за подсъдимия, проявената от него жестокост при извършване на деянието, мъчителните болки и страдания, които пострадалият е изпитвал в продължение на три денонощия в резултат на нанесените му травми, причиняването на две тежки телесни повреди, макар и за съставомерността на деянието по чл.124, ал.1, предл. 1 от НК да е необходимо и достатъчно само едно тежко телесно увреждане.

Изчерпателно изброявайки и анализирайки всички смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства, въззивната инстанция прие, че същите не са многобройни по смисъла на чл.55 от НК и съобразно константната съдебна практика по този въпрос, нито някое от тях е изключително по своя характер, поради което те не обуславят в случая налагане на наказание съгласно изискванията на чл.55 от НК. По тези съображения намира за правилно решението на първоинстанционния съд за определяне на наказанието лишаване от свобода при условията на чл.54 от НК. Независимо от това, съвкупната преценка на всички значими за наказанието обстоятелства, обсъдени по-горе, не изисква определяне на санкцията с две години лишаване от свобода над фиксирания в приложимата норма на чл.124, ал.1, предл.1 от НК минимален размер на наказанието, в каквато насока е решила първата инстанция. Индивидуализираното така наказание от пет години лишаване от свобода за посоченото престъпление е завишено по размер, несъответно е на обичайната степен на обществена опасност на разглежданото деяние, на ниската степен на обществена опасност на подсъдимия, на действително установените смекчаващи обстоятелства, на съществения превес на смекчаващите отговорността фактори над отегчаващите такива и на тяхното съвкупно значение за конкретното наказание, поради което то е несправедливо. Определеното от първия съд

наказание, надвишаващо с две години минималния размер на предвиденото в разпоредбата на чл.124, ал.1, предл.1 от НК наказание лишаване от свобода е израз на необоснована и безполезна строгост към подсъдимия, то с нищо в повече не би допринесло за неговото поправяне и превъзпитание, нито би засилило възпиращия ефект на санкцията върху другите членове на обществото, нито ще гарантира в повече изпълнението на генералната превенция.

По изложените съображения и отчитайки ниската степен на обществена опасност на дееца Х.М., наличните смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства и най-вече трудовата му ангажираност, въззивният съд прецени, че за извършеното престъпление следва да се определи в съгласие с чл.54 от НК, при съществен превес на смекчаващи вината обстоятелства, наказание лишаване от свобода за срок от четири години, който размер гравитира към минималния предвиден в приложимата законова разпоредба на чл.124, ал.1, предл.1 от НК.

Определеното от въззивната инстанция по – ниско по размер наказание изисква корекция и на наложеното на подсъдимия наказание от три години и четири месеца лишаване от свобода. В съответствие с императивните изисквания на чл.58а, ал.1 от НК индивидуализираното по чл.54 от НК от тази инстанция наказание от четири години лишаване от свобода следва да се намали с една трета и на подсъдимия да се наложи наказание от две години и осем месеца лишаване от свобода. Такова по вид и размер наказание апелативният съд намира за правилно определено с оглед на всички индивидуализиращи отговорността обстоятелства, за съобразено с особените изисквания на чл.373, ал.2 от НПК и чл.58а, ал.1 от НК и с целите на специалната и генералната превенция, а също и за справедливо. Наказание с размер, различен от посочения, ще бъде безполезна високо или неоправдано ниско, не би допринесло за поправянето и превъзпитанието на дееца, не би въздействало възпитателно и предупредително-възпиращо върху другите членове на обществото.

Мотивиран от тези съображения, въззивният съд прие, че на основание чл.337, ал.1, т.1 от НПК следва да измени обжалваната присъда в коментираната ѝ част, като намали размера на наложеното наказание лишаване от свобода от три години и четири месеца на две години и осем

месеца.

Определеният от въззивната инстанция нов размер на наказанието лишаване от свобода, който е под три години, изисква при решаване на въпроса за неговото изпълнение задължително да се обсъдят предпоставките на условното осъждане по чл.66, ал.1 от НК. Вярно е, че след извършеното от настоящия съд редуциране на наказанието лишаване от свобода, формално са налице условията на чл. 66 ал.1 от НК за отлагане изпълнението на наложеното наказание – същото е лишаване от свобода за срок по-малък от три години и подсъдимият се счита неосъждан предвид настъпилата реабилитация по право за предишното му осъждане като непълнолетен. Независимо от това въззивният съд прие, че институтът на условното осъждане няма да може да се приложи успешно спрямо подсъдимия и поради това последният не следва да се освобождава от изтърпяване на въпросното наказание. Трудовата ангажираност на подс. М., неговото чисто съдебно минало, неговата настояща възраст, предполагаща възможност за корекция и превъзпитание, не са достатъчни за да се направи положителен извод за законосъобразно и резултатно прилагане на условното осъждане спрямо него. Въззивната инстанция намира, че с оглед настъпилия от престъплението тежък вредоносен резултат – причинена смърт на 50-годишен, здрав мъж, в трудоспособна възраст и конкретно проявеното от подсъдимия агресивно поведение, целите на специалната превенция могат да бъдат успешно реализирани само чрез ефективно изтърпяване на наказанието лишаване от свобода. В тази насока следва да се отчете изключителната укоримост на настоящото деяние предвид факта, че подсъдимият е бил наясно със съществуващото родство по сватовство между него и пострадалия, знаел е, че през последната година пострадалият и починалият брат на подсъдимия – М. Ст. Г. са живеели заедно и в разбирателство, добре е разбрал, че пострадалият е бил в пияно състояние, заради което е загубил равновесие и е паднал несъзнателно върху трупа на покойника, но без намерение да оскверни паметта му. Проявените от подсъдимия крайна невъздържаност, изключителна агресия и особена жестокост към безпомощната жертва изискват по-голямо интензивно въздействие върху него с оглед постигане целите на специалната превенция.

Изтъкнатите по-горе особености на конкретното престъпление и на подсъдимия като деец указват, че неговото поправяне и превъзпитание не

може да се постигне без изолацията му от обществото. С оглед на това, решавайки въпроса за изпълнението на наложеното на подс. М. наказание лишаване от свобода, въззивният съд прие, че това наказание следва да бъде изтърпяно ефективно, защото само така спрямо извършителя ще се въздейства ефикасно и може успешно да се очаква положителен резултат на корекция в поведението му. Посредством реалното изпълнение на определеното наказание лишаване от свобода ще се предотврати оформянето на тенденция към неправомерно поведение у подсъдимия и същевременно ще се прекъсне създалата се обществена търпимост към непредпазливите престъпления, както и нагласата у извършителите на подобни деяния, в случай на причинена смърт по непредпазливост, да бъдат санкционирани с леки наказания и да очакват снизходителност и условно осъждане. По тези съображения въззивната инстанция счете, че макар и в случая да са налице формалните предпоставки на чл.66 от НК за освобождаване от изтърпяване на въпросното наказание лишаване от свобода, същото не следва да се отлага. За постигане целите на наказанието и най-вече за поправянето и превъзпитанието на подсъдимия е наложително той да изтърпи реално наказанието си, като по този начин ще се въздейства предупредително-възпиращо и спрямо останалите членове на обществото, склонни към агресия и безмилостно отношение към по-слабия, на които не следва да се внушава безнаказаност за непредпазливо убийство. Така мотивиран, въззивният съд прие, че подс. М. следва да изтърпи ефективно редуцираното наказание от две години и осем месеца лишаване от свобода.

С атакуваната присъда първостепенният съд се е произнесъл и по въпроса за първоначалния режим за изтърпяване на наложеното на подс. М. наказание лишаване от свобода. Съобразявайки нормата на чл.57, ал.1, т.3 от ЗИНЗС, правилно е постановил наложеното наказание лишаване от свобода да се изтърпи от подсъдимия при първоначален общ режим, тъй като такъв е предвиден за извършителите на непредпазливи престъпления.

В съответствие с чл.59, ал.1 от НК съдът е приспаднал от срока на наложеното общо наказание лишаване от свобода времето, през което подсъдимият е бил задържан и с мярка за неотклонение задържане под стража, считано от 25.04.2021г. до привеждане на присъдата в изпълнение.

Неоснователен е доводът във въззивната жалба на защитника за

незаконосъобразност на присъдата в частта ѝ, с която подсъдимият е осъден да заплати на частните обвинители Т.В. и С.В. по 6000 лева, представляващи направени от тях разноски по делото.

Съгласно чл.189 ал.3, изр.1 от НПК, когато подсъдимият бъде признат за виновен, съдът го осъжда да заплати разноските по делото, включително адвокатското възнаграждение за служебно назначения защитник, както и разноските, направени от частния обвинител и гражданския ищец, ако са направили такова искане. Изискванията, които цитираната разпоредба поставя, за да се присъдят в полза на частните обвинители и граждански ищци направените от тях разноски по делото, са две - признаването на подсъдимия за виновен, като е без значение дали подсъдимият е бил признат за виновен в извършване на престъплението, за което е бил привлечен и обвинен или той е бил признат за виновен за друго престъпление – по-леко или по-тежко наказуемо при спазване на съответните процесуални правила, както и изрично направено искане от частните обвинители и граждански ищци подсъдимият да бъде осъден да им плати направените от тях разноски по делото. Коментираната правна норма не поставя други условия за присъждане в полза на частните обвинители и граждански ищци направените от тях разноски по делото, като например уважаването – изцяло или частично на гражданските иски, нито урежда правомощие на съда да прецени дали заплатеното от частните обвинители адвокатско възнаграждение съответства на фактическата и правна сложност на делото или на действително положения от адвоката труд в процеса, действайки като повереник. Предвид на това, следва, че в хипотеза на признаване на подсъдимия за виновен в извършване на престъпление от общ характер, от което пострадалият или пострадалите са претърпели имуществени или неимуществени вреди, на частните обвинители се дължат направените от тях разноски по делото в пълен размер, ако изрично са ги претендирали, включително тези направени в досъдебната фаза преди конституирането им като частни обвинители. Разбира се, за да бъде уважено искането на частните обвинители за присъждане на правените от тях разноски по делото, същите следва да бъдат надлежно доказани пред съда чрез представяне на нарочни платежни документи за тяхното плащане.

Съобразявайки горните принципни положения, следва, че в казуса на частните обвинители Т.В. и С.В. се дължат направените от тях разноски в

двете фази на настоящото наказателно производство в пълен размер, тъй като подсъдимият Х.М. е признат за виновен в извършване на вмененото му престъпление, от което те са претърпели вреди, но стига тези разноси да са били поискани и надлежно доказани. Повереникът на частните обвинители е претендирал изрично от тяхно име заплащането на направените от тях разноси в процеса в хода на съдебните прения в първата инстанция. В подкрепа на искането си за присъждане на разноските пред първоинстанционния съд адвокатът е представил като доказателства оригинален договор за правна защита и съдействие сер.С №0000000086 и оригинален договор за правна защита и съдействие сер.С №0000000085 /л.32, л.34 от НОХД №367/2021г./, удостоверяващи плащането на сумата 2000 лева от всеки от частните обвинители Т.В. и С.В., а в досъдебното производство адвокатът е представил оригинален договор за правна защита и съдействие сер.С №0000000080 и оригинален договор за правна защита и съдействие сер.С №0000000104 / л.70, л.70а от ДП/. удостоверяващи плащането на сумата 4000 лева от всеки от частните обвинители Т.В. и С.В.. След като частните обвинители са направили в хода на настоящия наказателен процес разходи в размер на по 6000 лева и подс. М. е признат за виновен в извършване на вмененото му престъпление, той дължи на частните обвинители направените от тях и изрично претендирани от повереника им разноси в пълен размер. Разпоредбата на чл.78, ал.5 от ГПК, която предписва възможност за установяване прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото и урежда правомощие на съда, по искане на насрещната страна, да присъди по-нисък размер на разноските, е неприложима в наказателното производство, включително когато се касае за разноси, направени от гражданските ищци. Това е така, защото правилата на ГПК намират субсидиарно приложение в наказателния процес по повод предявените и разгледани в него граждански иски, т. е. само и доколкото в НПК липсва разпоредба. По тези съображения въззивният съд прие, че първоинстанционната присъда в частта ѝ, с която подсъдимият е осъден да заплати на частните обвинители Т.В. и С.В. по 6000 лева, направени от тях разноси по делото, е напълно законосъобразна.

Съблюдавайки нормата на чл.189, ал.3 от НПК, първостепенният съд правилно е осъдил признатия за виновен в извършване на разгледаното

престъпление Х.М. да заплати в полза на държавата по сметка на ОД на МВР – Сливен сумата 887,50 лева, представляващи направени по делото разноски.

Мотивиран от всичко по-горе изложено въззивният съд намери, че на основание чл.337, ал.1, т.1 от НК следва да измени първоинстанционната присъда, като намали размера наложеното наказание лишаване от свобода от три години и четири месеца на две години и осем месеца.

В останалите ѝ части, в които присъдата не подлежи на изменение, тя следва да бъде потвърдена като законосъобразна и обоснована, съгласно чл.338 от НПК.

Ръководен от изложените съображения, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ИЗМЕНЯВА присъда №14 от 22.11.2021г. по НОХД №367/2021г. на Сливенския окръжен съд, като:

НАМАЛЯВА размера на наложеното на подсъдимия ХР. СТ. М. наказание от три години и четири месеца лишаване от свобода на **две години и осем месеца лишаване от свобода.**

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалите ѝ части.

Решението подлежи на касационно обжалване и протестиране пред ВКС на Република България в петнадесетдневен срок от съобщаването на страните, че е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____